Источник: **«Звязда» - 2012-12-22**

Прэзентацыя кнігі ў тэатральнай атмасферы

У Мінску прадставілі невядомыя старонкі тэатральнай гісторыі Беларусі: у Цэнтральнай навуковай бібліятэцы імя Я. Коласа НАН Беларусі адбылася прэзентацыя манаграфіі польскага тэатразнаўца Збігнева Ендрыхоўскага "Гродзенскія тэатры 1784—1864".

Як адзначылі падчас імпрэзы, гэтая кніга не толькі пра Гродна, не толькі пра тэатры, і не толькі пра XIX стагоддзе. На пяцістах старонках аўтар сабраў каштоўныя матэрыялы, у тым ліку і тыя, што раней не публікаваліся, з архіваў і бібліятэк Польшчы, Беларусі, Расіі і Літвы. У кнізе падаюцца звесткі пра развіццё тэатра на Беларусі, у прыватнасці, распавядаецца пра дзейнасць польскіх тэатраў у азначаны васьмідзесяцігадовы перыяд. Манаграфія змяшчае афішы, дакументы, поўны рэпертуар тэатраў Гродзеншчыны, паштоўкі і рэдкія фотаздымкі, а таксама жыццяпісы папулярных у тыя часы артыстаў ды прыгоды падчас гастроляў. Даследаванне, што ўяўляе сабой у першую чаргу навуковы твор, напісана жывой мастацкай мовай і будзе цікавым аматарам тэатральнага мастацтва, гісторыкам, музыкантам і архітэктарам.

Сама прэзентацыя кнігі праходзіла ў тэатральнай атмасферы: гледачоў у залу запрасілі трыма званкамі, гучала жывая музыка, а аўтар, кандыдат гуманістычных навук Збігнеў Ендрыхоўскі, страціўшы ад хвалявання голас, па-акцёрску эмацыянальна распавядаў пра свой твор.

Дэкарацыяй да мерапрыемства стала выстаўка "З гісторыі тэатральнага жыцця Беларусі", спецыяльна падрыхтаваная супрацоўнікамі аддзела рэдкіх кніг і рукапісаў. На ёй прадстаўлена больш за сто рукапісных і друкаваных дакументаў XVIII—XXI стст. з фондаў бібліятэкі, прысвечаных сцэнічнаму мастацтву. Найстарэйшы дакумент у экспазіцыі датаваны 1778 годам — праграма "Сялянскага балета" ў пастаноўцы Гродзенскага тэатра, які належаў вядомаму палітычнаму і грамадскаму дзеячу Вялікага Княства Літоўскага Антону Тызенгаўзу. Таксама на паліцах — прыжыццёвыя выданні папулярных у свой час сцэнічных твораў: "Сялянка" (Вільня, 1846) пачынальніка беларускай прафесійнай драматургіі Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча, "Хатка ў лесе" (Вільня, 1855), "Каспер Карлінскі" (Вільня, 1858) паэта і драматурга Уладзіслава Сыракомлі. Асобныя экспанаты захавалі на сваіх старонках пячаткі і рукапісныя запісы знакамітых асоб, у тым ліку пісьменнікаў Элізы Ажэшкі і Максіма Гарэцкага.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.